

Predlog Uredbe o izvajanju Uredbe (EU) št. 2015/751 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 29. aprila 2015 o medbančnih provizijah za kartične plačilne transakcije

Z Uredbo o izvajanju Uredbe (EU) 2015/751 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 29. aprila 2015 o medbančnih provizijah za kartične plačilne transakcije (v nadaljnjem besedilu: Uredba o izvajanju Uredbe 2015/751/EU) se na podlagi Uredbe (EU) 2015/751 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 29. aprila 2015 o medbančnih provizijah za kartične plačilne transakcije (v nadaljnjem besedilu: Uredba 2015/751/EU) določajo prekrški za kršitve Uredbe 2015/751/EU, pristojni organ za nadzor nad izvajanjem Uredbe 2015/751/EU in odločanje o prekrških po tej uredbi, ter organ, pristojen za postopek izvensodnega reševanja sporov v zvezi z določbami Uredbe 2015/751/EU.

Uredba 2015/751/EU določa enotne tehnične in poslovne zahteve za kartične plačilne transakcije, izvedene v Evropski uniji. Cilj Uredbe 2015/751/EU pa je prispevati k razvoju vseevropskega trga plačil, ki bo potrošnikom, trgovcem na drobno in drugim podjetjem omogočil, da v celoti izkoristijo prednosti notranjega trga EU, vključno z e-trgovanjem.

Za doseganje tega cilja ter spodbujanje storitev, učinkovitosti in inovacij na področju kartičnih plačilnih instrumentov ter kartičnih plačilnih transakcij v nespletnem, spletnem in mobilnem okolju na ravni celotne EU morajo biti na voljo pravna jasnost in enaki konkurenčni pogoji. Poleg tega je treba prepovedati poslovna pravila in druge pogoje, ki potrošnikom in trgovcem na drobno preprečujejo pridobivanje točnih informacij glede provizij, plačanih v zvezi s plačilnimi transakcijami, saj to predstavlja oviro pri oblikovanju učinkovitega notranjega trga na področju plačilnih kartic.

Učinkovito delovanje notranjega trga na področju plačilnih kartic ovira zelo razširjena uporaba nekaterih omejujočih poslovnih pravil in praks. Med ključne prakse, ki ovirajo doseganje integriranega trga spada široko razširjena uporaba tako imenovanih večstranskih medbančnih provizij v štiristranskih shemah, ki so najpogostejša vrsta kartičnih shem. Medbančne provizije so skupno dogovorjena medbančna nadomestila, običajno med ponudniki plačilnih storitev pridobitelji in ponudniki plačilnih storitev izdajatelji, ki pripadajo določeni shemi. Take medbančne provizije, ki jih plačujejo ponudniki plačilnih storitev pridobitelji, predstavljajo del nadomestil, ki jih ti zaračunavajo trgovcem, trgovci pa jih nato zaračunavajo potrošnikom. Visoke medbančne provizije, ki jih plačujejo trgovci, zato povzročijo višje končne cene blaga in storitev, ki jih plačujejo vsi potrošniki.

Uredba 2015/751/EU določa skupna pravila za medbančne provizije v Evropski uniji z uvedbo najvišjih dovoljenih stopenj nadomestil za transakcije s plačilnimi karticami, ki so široko razširjene med potrošniki in jih zato trgovci na drobno težko zavrnejo ali zanje zaračunajo doplačilo. Na ta način se vzpostavljajo enaki konkurenčni pogoji, ki bodo odpravili trenutno razdrobljenost trga, ki je posledica različnih nadomestil. Uredba bo omogočila tudi uspešen vstop novih vseevropskih udeležencev na trg in inovacije, ki temeljijo na enakih konkurenčnih pogojih. Potrošnikom in trgovcem na drobno bo tako zagotovljena večja izbira ponudnikov plačilnih storitev, tudi na vseevropski ravni. Z uredbo se določajo tudi ukrepi za preglednost, ki bodo trgovcem na drobno in potrošnikom omogočili bolj ozavešeno izbiro plačilnih instrumentov.

Pripombe na predlog Uredbe o izvajanju Uredbe 2015/751/EU pošljite do 5. novembra 2015 na elektronski naslov: gp.mf@gov.si.

Na podlagi sedmega odstavka 21. člena Zakona o Vladi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 24/05 – uradno prečiščeno besedilo, 109/08, 38/10 – ZUKN, 8/12, 21/13, 47/13 – ZDU-1G in 65/14) izdaja Vlada Republike Slovenije

UREDBO
o izvajanju Uredbe (EU) št. 2015/751 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 29. aprila 2015 o
medbančnih provizijah za kartične plačilne transakcije

1. člen
(vsebina)

S to uredbo se določajo prekrški zaradi kršitev Uredbe (EU) št. 2015/751 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 29. aprila 2015 o medbančnih provizijah za kartične plačilne transakcije (UL L št. 123 z dne 19. 5. 2015, str. 1; v nadaljnjem besedilu: Uredba 2015/751/EU), pristojni organ za nadzor nad izvajanjem Uredbe 2015/751/EU in odločanje o prekrških po tej uredbi ter organ, pristojen za postopek mirnega reševanja sporov v zvezi z določbami Uredbe 2015/751/EU.

2. člen
(postopek izvensodnega reševanja sporov)

Za postopek izvensodnega reševanja sporov med potrošniki in ponudniki plačilnih storitev v zvezi s pravicami in obveznostmi, ki izhajajo iz določb Uredbe 2015/751/EU, se smiselno uporablja 218. člen Zakona o plačilnih storitvah in sistemih (Uradni list RS, št. 58/09, 34/10, 9/11 in 32/12).

3. člen
(nadzor)

Pristojni organ za nadzor nad izvajanjem Uredbe 2015/751/EU in odločanje o prekrških po tej uredbi je Banka Slovenije.

4. člen
(hujše kršitve)

(1) Z globo 40.000 eurov se za prekršek kaznuje pravna oseba, če kot:

1. ponudnik plačilnih storitev, za transakcijo z debetno kartico, nudi ali zahteva medbančno provizijo za posamezno transakcijo, ki presega višino določeno v prvem odstavku 3. člena Uredbe 2015/751/EU;
2. ponudnik plačilnih storitev, za transakcijo s kreditno kartico, nudi ali zahteva medbančno provizijo za posamezno transakcijo, ki presega višino določeno v 4. členu Uredbe 2015/751/EU;
3. upravljavec sheme plačilnih kartic v licenčnih pogodbah ali pravilih sheme plačilnih kartic za izdajanje plačilnih kartic ali pridobivanje kartičnih plačilnih transakcij vsebuje ozemeljske omejitve, oziroma zahteve ali obveznosti, ki so prepovedane v skladu s 6. členom Uredbe 2015/751/EU;
4. upravljavec sheme plačilnih kartic in obdelovalec ne izpolnjuje zahtev iz prvega odstavka 7. člena Uredbe 2015/751/EU.

(2) Z globo 8.000 eurov se kaznuje za prekršek iz prejšnjega odstavka tudi samostojni podjetnik posameznik ali posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost.

(3) Z globo 800 eurov se za prekršek iz prvega odstavka kaznuje odgovorna oseba pravne osebe, odgovorna oseba samostojnega podjetnika posameznika ali odgovorna oseba posameznika, ki samostojno opravlja dejavnost.

5. člen (lažje kršitve)

(1) Z globo 9.000 eurov se za prekršek kaznuje pravna oseba, če kot:

1. upravljavec sheme plačilnih kartic v pravilih za obdelavo omogoča ozemeljsko diskriminacijo v nasprotju s četrtem odstavkom 7. člena Uredbe 2015/751/EU;
2. obdelovalec znotraj Evropske unije ne zagotovi, da je njegov sistem tehnično interoperabilen z drugimi sistemi obdelovalcev znotraj Evropske unije, na podlagi standardov, ki so jih razvili mednarodni ali evropske organi za standardizacijo, oziroma ki sprejme ali uporablja poslovna pravila, ki omejujejo interoperabilnost med obdelovalci (peti odstavek 7. člena Uredbe 2015/751/EU);
3. upravljavec sheme plačilnih kartic, če v pravilih shem plačilnih kartic in pravilih licenčnih pogodb ali ukrepi z enakovrednim učinkom, izdajatelja ovira pri povezovanju dveh ali več različnih plačilnih blagovnih znamk ali plačilnih aplikacij na kartičnem plačilnem instrumentu, ali mu to preprečujejo (prvi odstavek 8. člena Uredbe 2015/751/EU);
4. ponudnik plačilnih storitev potrošniku ne omogoči, da ima na kartičnem plačilnem instrumentu dve ali več različnih plačilnih blagovnih znamk, če ponuja tako storitev in mu ne zagotovi pravočasno jasne in nepristranske informacije o vseh plačilnih blagovnih znamkah, ki so na voljo, v skladu z drugim odstavkom 8. člena Uredbe 2015/751/EU;
5. upravljavec sheme plačilnih kartic, ponudniku plačilnih storitev izdajatelja kartic in ponudniku plačilnih storitev pridobitelja kartic za transakcije, izvedene s katero koli napravo z njihovo plačilno blagovno znamko in za katere se njihova shema ne uporablja, nalaga zahteve glede poročanja, obveznosti plačevanja provizij ali podobnih obveznosti z enakim namenom ali učinkom v nasprotju s četrtem odstavkom 8. člena Uredbe 2015/751/EU;
6. upravljavec sheme plačilnih kartic, izdajatelj ali pridobitelj, uporablja načela preusmerjanja ali enakovredne ukrepe v nasprotju s petim odstavkom 8. člena Uredbe 2015/751/EU;
7. upravljavec sheme plačilnih kartic, izdajatelj, pridobitelj, obdelovalec in drug ponudnik tehničnih storitev na plačilni instrument ali opremo, ki se uporablja na prodajnem mestu, vstavi samodejne mehanizme, programsko opremo ali naprave, ki omejujejo izbiro plačilne blagovne znamke ali plačilne aplikacije ali obeh s strani plačnika ali prejemnika plačila pri uporabi plačilnega instrumenta s povezanimi blagovnimi znamkami (šesti odstavek 8. člena Uredbe 2015/751/EU);
8. prejemnik plačila, plačniku prepereči, da pri kategorijah kartic ali povezanih plačilnih instrumentov, ki jih prejemnik plačila sprejema, prekliče samodejno prednostno izbiro določene plačilne blagovne znamke ali plačilne aplikacije (šesti odstavek 8. člena Uredbe 2015/751/EU);
9. pridobitelj, svojemu prejemniku plačila nudi in zaračunava provizijo, ki se zaračuna trgovcu v nasprotju z zahtevami iz prvega odstavka 9. člena Uredbe 2015/751/EU;
10. pridobitelj v svoje sporazume s prejemniki plačila, ne vključi informacij, v skladu z drugim odstavkom 9. člena Uredbe 2015/751/EU;
11. upravljavec sheme plačilnih kartic ali ponudnik plačilnih storitev uporablja pravila, ki so v nasprotju s prvim odstavkom 10. člena Uredbe 2015/751/EU v povezavi z drugim odstavkom 10. člena Uredbe 2015/751/EU;
12. prejemnik plačila, ki se odloči, da ne bo sprejemal vseh kartic ali drugih plačilnih instrumentov sheme plačilnih kartic, potrošnike ne obvesti v skladu s četrtem odstavkom 10. člena Uredbe 2015/751/EU;
13. izdajatelj ne zagotovi, da so njegovi plačilni instrumenti elektronsko prepoznavni in v primeru novoizdanih kartičnih plačilnih instrumentov tudi vidno prepoznavni (peti odstavek 10. člena Uredbe 2015/751/EU);
14. upravljavec sheme plačilnih kartic ali pridobitelj, ki v licenčnih pogodbah, shemah plačilnih kartic, ali sporazumih med pridobitelji kartic in prejemniki plačil uporablja pravila, prejemnikom plačila

preprečujejo usmerjanje potrošnikov v uporabo katerega koli plačilnega instrumenta, ki mu daje prednost prejemnika plačila v skladu s prvim odstavkom 11. člena Uredbe 2015/751/EU;

15. upravljavec sheme plačilnih kartic ali pridobitelj, ki v licenčnih pogodbah, shemah plačilnih kartic, ali sporazumih med pridobitelji kartic in prejemniki plačila, prejemnikom plačila preprečuje obveščanje plačnikov o medbančnih provizijah in provizijah, ki se zaračunavajo trgovcem (drugi odstavek 11. člena Uredbe 2015/751/EU);

16. ponudnik plačilnih storitev prejemnika plačila, po izvršeni posamezni kartični plačilni transakciji, prejemniku plačila ne zagotovi informacij, v skladu s prvim odstavkom 12. člena Uredbe 2015/751/EU;

17. pridobitelj v pogodbah s prejemniki plačil, ne izpolnjuje zahtev iz drugega odstavka 12. člena Uredbe 2015/751/EU.

(2) Z globo 2.000 eurov se kaznuje za prekršek iz prejšnjega odstavka tudi samostojni podjetnik posameznik ali posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost.

(3) Z globo 200 eurov se za prekršek iz prvega odstavka kaznuje odgovorna oseba pravne osebe, odgovorna oseba samostojnega podjetnika posameznika ali odgovorna oseba posameznika, ki samostojno opravlja dejavnost.

KONČNE DOLOČBE

6. člen

(uveljavitev in začetek uporabe)

(1) Ta uredba začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

(2) Ne glede na prvi odstavek tega člena se 4. člen ter 16. in 17. točka prvega odstavka 5. člena te uredbe začnejo uporabljati 9. decembra 2015 in 1. do 13. točka prvega odstavka 5. člena te uredbe 9. junija 2016.